

中央民族大学国家“十五”“211工程”建设项目

དོ་དཀར་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་རིང་།

གསར་འགྱུར་རྩོམ་པ་ལ་འདུག་པའི་སྒོ

ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དཔེ་སྟླན་ཁང་།

中央民族大学国家“十五”“211工程”建设项目

དོ་དཀར་བཀྲ་ཤིས་ཆེ་རིང་།

གསར་འགྱུར་རྩོམ་པ་ལ་འདུག་པའི་སྒྲོ

ཀྲང་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲོ་བ་ལྟ་ཆེན་མོའི་དབེ་སྒྲན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

新闻写作教程/扎巴编著. —北京:中央民族大学出版社, 2006.6

ISBN 7—81108—159—8

I. 新… II. 扎… III. 新闻写作—高等学校—教材—藏语 IV. G212.2

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 031162 号

新闻写作教程(藏文)

编 著 扎 巴

责任编辑 仁增旺姆

封面设计 马钢工作室

出 版 者 中央民族大学出版社

北京市海淀区中关村南大街 27 号 邮编:100081

电话:68472815(发行部) 传真:68932751(发行部)

68932218(总编室) 68932447(办公室)

发 行 者 全国各地新华书店

印 刷 者 北京宏伟双华印刷有限公司

开 本 880×1230(毫米) 1/32 印张:12.25

字 数 300 千字

印 数 2000 册

版 次 2006 年 6 月第 1 版 2006 年 6 月第 1 次印刷

书 号 ISBN 7—81108—159—8/G·397

定 价 22.00 元

版权所有 翻印必究

ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཡུ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ ཆེད་ལས་ཀྱི་གནས་བབ་དང་འཕེལ་ཕྱོགས། (སློབ་འགྲུའི་དོད་ཏུ་བཞོད་)

ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཡུ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་གཉེར་
 བླ་མ་ལོ་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་འཁོར་སོང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་མིག་གིས་
 བརྟམ་ན། རིམ་པ་གོང་མའི་འབྲེལ་ཡོད་མགོ་བཟོད་ཀྱི་སྒྲུགས་ཁྲར་དང་མཚུབ་སྟོན་
 རོག་ཏུ། ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཡུ་ཆེན་མོས་རྒྱལ་ཁབ་དང་བོད་རིགས་སྤྱུལ་
 ལ་ཡོན་ཏན་པ་སྐོར་དང་རིམ་པ་ཞིག་སྒྱེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། བོད་ཡུལ་གྱི་དེར་རབས་
 ཅན་གྱི་འཛུགས་སྐྱོར་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས། མི་རིགས་ཀྱི་མཐུན་སྦྲེལ་
 བཅས་ལ་བྱས་ཐེས་ཆེན་པོ་བཞག དེ་དང་མཉམ་ཏུ་ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཡུ་
 ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ལའང་ཐུབ་འབྲས་གཡུར་ཏུ་བྱ་བ་ཞིག་སྟོབ།

དང་པོ། ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཡུ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་
 ཀྱི་གནས་བབ།

ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཡུ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གླིང་ལ་བོད་ཀྱི་ཤེས་
 རིག་ཆེད་ལས་དང་། སྤྱི་འཛིན་དོད་མ་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་བཅས་ཆེད་ལས་

གཉིས་ཡོད་ལ། སློབ་མ་གསེས་ཕྱིར་བྱེད་སྐབས། ར་ཆོས་མང་གཞི་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་
བྱེད་པ། ཆེད་ལས་རྒྱ་སྐྱེད་པ། ལག་ལེན་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱེད་པ། ལུས་པ་གསོ་
སྦྱང་བྱེད་པ། རང་གཤེས་དར་སྤེལ་བྱ་གཏོང་བ། སྤྱི་ཚད་རི་མཐོར་གཏོང་བ་
བཅས་ལ་མཐོང་ཆེན་བྱས་པ་ཡིན། མིག་ཤར་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་སྤྱིར་
གིས་དངོས་གཞི་སློབ་མ་ལས་གཞན། ད་དུང་རྩོམ་སྤྱོད་པའི་མིའི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་
མའང་བཟུང་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱམས་པས་སློབ་མ300ཕྱག་ཡོད།

ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སློབ་མ་ནི་ཐོད་ཡིག་སློབ་འབྲིང་
གི་མཚན་འབྲིང་ལས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློབ་མ་ལས་བཟུས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་མ་སྐྱེད་
སྤྱིར་བྱེད་སྐབས་འཛམ་གླིང་ལ་ཁ་ཕྱོགས་པ་དང་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་གི་དེར་
རབས་ཅན་འཇུགས་སྐྱོན་གྱི་དཀྱིལ་མཁོ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཀྱན་སྦྱོར་བཟང་བ་དང་
ཤེས་རབ་བཟ་བ། ལུས་སྤྱང་བདེ་བར་ཡོན་པ། ཆེད་ལས་ཀྱི་མང་གཞི་བཟང་བ།
ཡོན་ཏན་གྱི་ཁེབས་རྒྱ་ཆེ་བ། ། སྤྱིགས་བཟུས་སྤྱི་ཚད་མཐོ་བ། ལུ་བའི་ལུས་པ་
ཆེ་བ། གསར་གཏོད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་འབད་འབྱངས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱོད་སྤུངས་ལྡན་པ་སྟེ།
མདོར་ན་སློབ་སྦྱོར་རིག་གནས་ཀྱི་སྦྱངས་འབྲས་ཅུང་ལེགས་པ་དང་། དེར་རབས་
ཀྱི་ཆན་རིག་ཤེས་བྱ་དེས་ཅན་རྟོགས་པའི་ཆེད་ལས་མི་སྣ་སྐྱེད་སྤྱིར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

སློབ་བྱིད་ལ་གཞུང་ལུགས་འཆད་བྱིད་དང་ལག་ལེན་སློབ་བྱིད་གཉིས་ཡོད་
ལ། སློབ་བྱིད་དངོས་དང་། རང་སྦྱོང་བྱེད་པ། ལས་བྱ་འབྲི་བ། འཇུབ་སྒྲོན་
བྱས་ནས་དོགས་གཞི་སེལ་བ་སོགས་ནི་གཞུང་ལུགས་འཆད་བྱིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་དང་། དངོས་སྦྱོང་དང་མཐར་ཕྱིན་དཔྱད་ཚུལ་གྱིས་ནས་དམ་བཅའ་
འཛིན་པ། མཐར་ཕྱིན་དངོས་སྦྱོང་། བཟག་དཔྱད་སྒྲན་ཞུ་འབྲི་བ་སོགས་ནི་ལག་
ལེན་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས།

བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་མའི་བསྐྱབ་གཞི་ནི་སྐད་
བརྗེ་རིག་པ་དང་། དེར་རབས་བོད་སྐད་དང་། བོད་ཀྱི་གནའ་ཡིག་དང་། ཚཱ་
རིག་གསར་ཚཱ་དང་། བོད་ཀྱི་དུས་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་ཚཱ་ཡིག་དང་། བོད་
ཀྱིས་ཚཱ་རིག་ལ་རྒྱས། བོད་ཀྱི་ལ་རྒྱས་དང་། བོད་ཀྱི་ཆས་ལུགས་ལ་རྒྱས་དང་།
བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལ་རྒྱས་དང་། ཡིག་རྒྱར་གཞུང་ལུགས་དང་། ཡིག་རྒྱར་ལག་
ལེན་དང་། དེར་རབས་རྒྱ་སྐད་སྐད་ཡིན་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་སྒྲིབ་མའི་ལ་
བཞིའི་རིང་ལ་སྒྲིབ་སྒྱུར་བྱས་པ་ན། གཤམ་གྱི་ཚཱ་ཆད་ལ་སྒྲིབས་བྱུང་པ་ཡིན།

དང་པོ། བོད་ཡིག་ལ་བྱང་ཆ་ཡོད་པ་དང་། བོད་ཡིག་གི་ལམ་ནས་ཚཱ་པ་
ལ་འཇུག་པའི་ཚཱ་ཆད་ངེས་ཅན་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ། རྒྱ་སྐད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་ཀྱི་རྒྱ་སྐད་ཆད་ལེན་ཚཱ་ཆད་(MSK)ལ་བསྐྱབས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཡིག་གི་
ལམ་ནས་ཚཱ་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཚཱ་ཆད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ།

གསུམ་པ། བོད་རྒྱ་ཡིག་རྒྱར་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན་ལ་བྱང་ཆ་ཡོད་
པ།

བཞི་པ། རྒྱ་ཡིག་གི་ཚཱ་ཆད་རྒྱ་ལ་ཁབ་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་པ་དང་། སྒྲིབ་མ་ལ་
ཤས་ཀྱི་ཚཱ་ཆད་རིམ་པ་བཞི་བའམ་དུག་པ་ལ་སྐྱབས་པ།

ལྔ་པ། རྒྱ་སྐད་ཀྱི་སྒྱུར་བཏང་གི་ཤེས་བྱ་ཡིད་ལ་ངེས་པ་དང་བཀོལ་སྤྱོད་
ལ་བྱང་ཆ་ཡོད་པ།

ཉིད་འཛིན་དོན་མ་དང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་བསྐྱབ་གནས་ཅན་གྱི་
སྒྲིབ་མ་ནི་བོད་རིགས་མ་ཡིན་པའི་(ཕལ་མོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་རིགས་ཡིན)མཐོ་འབྲིང་མཐར་
ཕྱིན་སྒྲིབ་མ་ལས་བསྐྱས་པ་ཡིན། ལ་དོ50ལྷག་གི་རིང་ལ། བོད་སྒྲིབ་སྒྲིང་གིས་

བོད་རིགས་མ་ཡིན་པའི (པལ་མོ་ཆེ་ནི་རྒྱ་རིགས་ཡིན) སློབ་མ་སྒྲར་ཁག་20ལྟ་
 པ་སྐྱུས་པ་ན། གསེ་རྒྱུང་རྒྱས་གཞི་ཆ་ཆང་བ་དང་། སློབ་བྲིད་ཅ་གནད། སློབ་
 དེབ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྒྲིགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་རིགས་མ་ཡིན་པའི་སློབ་མ་ལ་
 བོད་སྐད་བྲིད་པའི་ཐད་དུ་ཉམས་སྦྱང་སྐྱུ་སྐྱུ་ཆོགས་པ་ཞིག་བསགས་ཡོད།
 ཆེད་ལས་འདི་ཡི་སློབ་ཆ་ན་མ་ལག་དང་སློབ་བྲིད་ཁ་སྒྲིགས་ནི་སློབ་ཁང་སློབ་བྲིད་
 དང་ལག་ལེན་སློབ་བྲིད་གཉིས་ཀ་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། སློབ་མའི་བོད་ཡིག་གི་རྒྱར་
 གཞིའི་རྒྱ་ཆར་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱེད་པ་དང་། སློབ་མའི་བོད་སྐད་བཤད་
 པ་དང་བོད་སྐད་ལ་ཉན་པ་དང་། བོད་ཡིག་གི་འབྲི་སློག་དང་ཡིག་རྒྱུར་གྱི་རྒྱས་པ་
 རེ་མཐོར་བཏང་སྟེ། བོད་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་དང་ཡིག་གཉིས་ལ་བྱུང་བ་དང་།
 བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་གནས་བབ་ལ་ཆ་རྒྱས་ཡོད་པ། སྲིད་འཛིན་དོན་མ་
 རིག་པའི་གཞི་རྩའི་ཤེས་བྱ་དང་གཞི་རྩའི་གཞུང་ལུགས། གཞི་རྩའི་རྒྱས་ཆལ་ལྟན་
 པ། བོད་རྒྱུངས་ཀྱི་བྱ་བའི་དགོས་མཁོ་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་ལས་མི་ལྷ་སྐྱེད་སྲིང་
 བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན།

ཆེད་ལས་འདི་ལ་སློབ་ཆ་ན་གཙ་མོ་འདི་དག་ཡོད་དེ། དེ་དག་ནི་བོད་ཡིག་
 སློག་སྒྲུར་དང་། བོད་ཡིག་ཡིག་གཟུགས་དང་། དབུས་གཙང་ཁ་སྐད་དང་།
 བོད་ཡིག་སློག་འདོན་དང་། བོད་སྐད་གསན་ཉན་དང་། བོད་ཀྱི་བརྗོད་སློབ་དང་།
 བོད་ཀྱི་ཚུལ་བུས་དང་། ཡིག་རྒྱུང་གཞུང་ལུགས་དང་ལག་ལེན། བོད་རིག་པ་
 རྒྱ་བཤད་དང་། རྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་རིག་པ་དང་། རྣམ་རྩིས་རིག་པ་དང་། མི་
 རིགས་གཞུང་ལུགས་དང་མི་རིགས་སྲིད་རྒྱས་དང་། མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་
 ལུགས་ཆ་བའི་རིགས་པ་དང་། རྒྱ་བའི་དོན་མ་དང་། ཆབ་སྲིད་རིག་པ་དང་།
 སྲིད་འཛིན་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། དེང་རབས་མགོ་བྲིད་གཞུང་ལུགས་རྣམས་

སྒྲིབ་ཁྱིམ་དང་རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། རིག་གཞུང་
 ཞིབ་འཇུག་གིས་སྒྲིབ་ཁྱིམ་ལ་སྒྲུལ་འདེད་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་ཁྱིམ་བརྒྱུད་ནས་རིག་
 གཞུང་ཞིབ་འཇུག་གི་ཚུ་ཚད་རེ་མཆོར་གཏོང་བ་ནི་ཡུང་དབྱེད་མི་རིགས་སྒྲིབ་བྱ་
 ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་མེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་ཁྱད་ཆོས་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ།
 འོ་རབས་80པ་ནས་བཟུང་། ཡུང་དབྱེད་མི་རིགས་སྒྲིབ་བྱ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་མེས་
 རིག་སྒྲིབ་ཁྱིམ་དང་དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་དགེ་གན་ནམས་ཀྱིས་སྒྲུས་ཚད་མཆོ་
 བ་དང་གསར་གཏོང་རང་བཞིན་ལྡན་པ། རིག་གཞུང་གི་སྤྱོད་ཆ་བསྐྲུན་པའི་
 བརྒྱན་བཅས་མང་པོ་ཞིག་བརྩམས། དཔེར་ན། བོད་ཡིག་གི་《ཡུང་གོའི་བོད་
 རྒྱུད་ས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལོ་གནས་མཆོན་པའི་ཡིག་ཆ་རྩོགས་བསྡེགས་》ལ་མཆོན་ན། ལོ་
 རྒྱུས་ཡིག་ཆ་བརྒྱུད་ནས། གསལ་ཆ་ཡོད་པའི་སྒྲོན་པ་ཐང་རྒྱལ་རབས་དང་བྱ་ཚུད་
 བར་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཡོན་རྒྱལ་རབས་དང་མིང་རྒྱལ་རབས། ཆིན་རྒྱལ་རབས་
 དང་བོད་ས་གནས་ཤིང་གཞུང་བར་གྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས་
 སྤྱོད་ས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞིབ་ཏུ་བཞོད་དེ། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་གཏོང་བཅུ་དང་། བདེན་པ་
 བདེན་དྲ་གིས་སྒྲོ་ནས་བོད་རྒྱུད་ས་ཀྱི་ཆོག་ས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་གནས་བབ་ལེགས་
 པར་བརྒྱན་ཏེ། རྩོགས་དང་ལྡན་པའི་སྒྲོ་ནས་བཅུན་རྒྱལ་རིང་ཕྱགས་དང་ཁ་བལ་
 རིང་ཕྱགས་པ་སྒྲིར་ཞིག་གིས་མེས་རྒྱལ་ཁ་བལ་དུ་གཏོང་བའི་སྤྱོད་སེམས་དེ་རྒྱན་
 པར་བཞོན་པ་མ་ཟད། བོད་རྒྱུད་ས་ཀྱི་རིས་ཐིན་རེ་ཟབ་ལ་གཏོང་བ། རྒྱལ་
 གཅེས་རིང་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིབ་གསའི་སྒྲིར་དེ་ཕུན་སུམ་རེ་ཆོག་སལ་གཏོང་བ། མི་
 རིགས་མཐུན་སྦྱོལ་དང་མེས་རྒྱལ་གཅིག་ཡུར་ལ་ཡུར་སྒྲིབ་བྱེད་པ། མི་རིགས་ཀྱི་
 བོད་སྤྱོད་པའི་དུས་རྒྱུ་ཆེ་ཆེར་གཏོང་བ། ཡུང་དབྱེད་མི་རིགས་ཀྱི་གཅིག་བསྐྱེད་སྒྲིབ་སྤྱོད་པ་

ཤུགས་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་བྱེད་པའི་ཐད་ལ་རུས་པ་ཆེན་པོ་བརྟོན། བསྟན་བཅས་འདི་
ལ་1991ལོར་པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཆན་ཉིད་རིག་པ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་ཐད་
ཀྱི་ཤུལ་བྱུང་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་དགའ་ཡང་དང་པོ་དང་། 1995ལོར་སློབ་གསོ་ཤུལ་
ཡི་སྤྱི་ཚོགས་ཆན་རིག་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་དགའ་ཡང་གཉིས་པ་སྟོབ།

དེ་མིན། བསྟན་བཅས་སྐོར་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་ཐད་དུ་
མཆན་སྟན་པེས་ཅན་ཞིག་སྤངས། དཔེར་ན། རྒྱ་ཡིག་གི་《བོད་རྒྱུང་ས་ས་གནས་
ནི་གྲུང་གོའི་ཁ་འབྲལ་ཐབས་མེད་པའི་ཁག་ཅིག་ཡིན》དང་། བོད་ཡིག་གི་《རུན་
རྟོང་ལས་སྟོན་པའི་བོད་ཀྱི་ལ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ》དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་《ཐུ་སྟོང་ལ་རྒྱུས་
དང་། བོད་ཡིག་གི་《བོད་ཀྱི་བརྟན་སྟོང་རིག་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ལག་བསྟར་མ》དང་།
རྒྱ་ཡིག་གི་《རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་མཉམ་པའི་རིམ་བྱོན་གྱི་དགྲུང་ཆོགས》དང་། བོད་ཡིག་
གི་《བོད་བཅན་པོའི་སྐབས་ཀྱི་གནའ་ཚོམ་གཅེས་བསྟན་སློབ་དེབ》དང་། བོད་
ཡིག་གི་《བོད་ཀྱི་བརྟན་སྟོང་རིག་པའི་རྣམ་བཤད་སྟོན་མེད་རིག་པའི་འབྲུལ་ཤེལ》
དང་། 《བོད་ཀྱི་ལ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པམ་རྒྱ་གཞི་ལྟེ་མིག》དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་《བོད་ཀྱི་
རིག་གནས་ལ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པམ་རྒྱ་གཞི་ལྟེ་མིག》དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་《ཉེ་རབས་བོད་དོན་ཞིབ་འཇུག》དང་། རྒྱ་
ཡིག་གི་《ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་བོད་སྟོང་ཡམ་བན་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྟན》དང་།
རྒྱ་ཡིག་གི་《བོད་ཀྱི་དགོན་མེའི་སློབ་གསོ》དང་། རྒྱ་ཡིག་གི་《ཆེན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་
བོད་སྟོང་གི་རྒྱུས་ལ་དབྱེད་པ》མགས་ལ་མཆོན་ན། ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲས་
མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔེ་དེབ་བྱ་དགའ་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་ཤུལ་རིམ་
པའི་ཞིབ་འཇུག་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་འཕགས་དགའ་དང་བྱ་དགའ་ཡང་དང་པོ་
སྟོབ། དགེ་ཆན་མང་པོ་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་ཤུལ་རིམ་པའི་ཞིབ་
འཇུག་རྣམ་གཤས་ཆེན་པོ་ཕྱེ་《བོད་རྒྱ་ཆོག་མཛོད་ཆེན་མོ》དང་། 《རུན་རྟོང་ཆོག་

མིག་ལྟར། རང་སྐྱོད་མིང་གིས་ད་དུང་རྒྱ་པོད་རིག་གནས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་ལྟར་
འབྲུག་རྩ་སའི་མི་རིགས་འབྲེལ་བ་ཞིབ་འབྲུག་གྱུར་དབྱར་མིང་གཞུང་རིམ་
ཚོན་གྱི་པོད་རྒྱུང་མིང་རྩ་ས་ལ་ཞིབ་འབྲུག་མཉམས་སྐྱེལ་ཁབ་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་
ཕུའུ་རིམ་སའི་ཞིབ་འབྲུག་ལས་གཞི་གཙུག་པོ་འགྲུབ་ཞིག་གཞེས་བཞིན་པོད་ས་མ་
ཟད། དགེ་ཆན་དང་ཞིབ་འབྲུག་མི་རྩལ་འབྲེལ་པོད་མོར་རིམ་ཁྲེ་ཁག་གི་པོད་རྒྱུང་ས་
གནད་དོན་གྱི་སྤྱིང་མོལ་དང་སྤོ་འདྲོན་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་ཏེ། རིམ་བ་གོང་མས་
རྩ་ས་ཐག་གཙང་བ་ལ་བྱས་རྗེས་བཞག དེ་མིན། དགེ་ཆན་རྒྱུང་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་ལ་མོང་ནས་སྤོབ་མིང་དང་འཆོམ་འདྲི། ཡང་ན་ཟབ་སྤྱོད་བྱས།

བཤད་མི་དགོས་པ་ཞིག་ནི། མིག་སྒར་འཛམ་གླིང་ཅན་གྱི་སྤངས་རྒྱུ་དང་
རྒྱལ་ནང་གི་ཉིན་རེར་རྣམ་པ་གསུམ་པ་རེ་ཡོད་པའི་འཕྱུར་ཤོག་གསུམ་པ་དེ་གདོང་
གིས་བརྒྱ་སྤྲེལ་། གུང་དབྱུང་མི་རིགས་སྤོང་གྲུ་ཆེན་མའི་ཤོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་
ལས་ལ་འབྲུན་ཆོད་དྲག་ཤོད་དཀའ་ངལ་གསུམ་པ་རེ་འཕྲད་པ་རེད།

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

དང་། སློབ་སྦྱོང་སྤྱི་ལོ་མཐོ་དམའ་དེ་དག་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོ་དམའ་དང་
 འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། རེད་སློབ་ལྷན་སྤྱི་ལོ་གཞན་པ་དང་སློབ་ཆེན་
 གཞན་པའི་ཆེད་ལས་རིགས་མཐུན་ཆུང་དང་བསྟར་ན། གྲུང་དབྱང་མི་རིགས་
 སློབ་ལྷན་ཆེན་མོའི་པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་དགོ་ཀན་གྱི་སློབ་རིམ་མི་
 མཐོ་བ་དང་། པའོ་ཉི་དང་ཉའོ་ཉའོ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པའི་དགོ་ཀན་ཅུང་ཅུང་།
 ཡོན་ཏན་དེ་སློབ་རིམ་གྱིས་ཐག་གིས་གཙང་མི་ཐུབ་རུང་། སློབ་གསོ་དང་ཞིབ་
 འཇུག་གི་བྱ་བ་གཉེར་མཐུན་ཆད་ལྡན་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། ཏུས་ཡུན་རིང་མོར་ཆེད་
 ལས་ཐད་ནས་སྤྱད་བཅར་ནན་མོ་བྱེད་རྒྱ་ནི་མེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་སློབ་འགྲུའི་ཆ་
 རྒྱུན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན། ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐུབ་ཆད་ཟམ་མཆད་པར་གསུང་བརྗེ་
 བྱེད་པ་ནི་དེར་རབས་གྱི་སློབ་གསོ་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱ་བ་གཉེར་མཐུན་ཞིག་ལ་
 མཚོན་ན་འབད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ན། ར་ཚོས་སློབ་སྦྱོང་སྤྱི་ལོ་མཐོ་དམའ་དེ་
 ཞིག་བསྟར་དགོས་ན། ཅིས་ཀྱང་“མི་ལྷ་འཛོན་ཐང་ཅན”ཀྱི་འཐབ་རྩས་ལག་
 བསྟར་བྱེད་དགོས། དག་འོས་པ་ཞིག་ནི། སློབ་ལྷན་བྱ་བ་འདི་ལ་མཐོང་ཆེན་
 བྱས་པས། པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་ལས་བྱེད་པ་ཐེབ་ཤིག་དང་།
 དགོ་ཀན་གསོ་སྤྱོད་དང་ནང་འབྲེན་གྱི་བྱ་བ་དེ་ག་རིམ་ཡོད་པའི་སློབ་ནས་སྤེལ་
 བཞིན་ཡོད།

གཉིས་པ། དངོས་གཞིའི་སློབ་མའི་སློབ་ཆན་བཞོད་ཤིག་ལ་གོམ་གང་
 མཐུན་སྤྱི་ལོ་མཐོ་དམའ་དེ་ལགས་སྤྱོད་བྱེད་དགོས།

ཏུས་རབས་བྱེད་ཀྱི་རིང་གི་ལག་ལེན་དང་འཚོལ་སྤྱོད་བསྟར་ནས། མིག་
 རྟེན་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ལྷན་ཆེན་མོའི་པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་མི་ལྷ་
 རྒྱུད་སྤྱོད་དང་སློབ་ཆན་བཞོད་ཤིག་ཐད་ཏུ་ཁྱད་ཆོས་མངོན་པར་གསལ་ཞིང་

འབྲས་སྒྲིཛ་བའི་ཤེས་བྱའི་མ་ལག་ཅིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆེད་
 ལས་ནི་བརྟུན་སྒྲིཛ་ཆོས་རིག་དང་། ལུ་རྒྱུས་རིག་པ། ཆོས་ལུགས་རིག་པ། རིག་
 གནས་མའི་རིགས་རིག་པ་བཞི་གནད་དུ་བརྒྱུད་ནས་བཞོད་སྒྲིག་བྱུང་བཞིན་ཡོད་
 མོད། མིག་སྒར་དཀའ་ངལ་འདི་འདྲ་ཡོད་དེ། ཆེད་ལས་གཞན་པའི་སྒྲོབ་མའི་ལོ་
 བཞིའི་རིང་ལ་རིག་པ་གཅིག་གམ་འབྲེལ་ཡོད་རིག་པ་གཉིས་སྒྱུར་བཞིན་ཡོད་དུང་།
 ར་ཆོའི་སྒྲོབ་མས་རིག་པ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སྒྱུར་བ་བྱེད་དགོས་པ་ན། དངོས་གཞི་
 སྒྲོབ་མའི་སྒྲོབ་ཆན་ལྷི་རོས་ནས་བལྟས་ན་ཤུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡིན་དུང་།
 རོན་དམ་དུ་གནད་རོན་མེ་ཉུང་བ་ཞིག་འདུག གནད་རོན་འདི་ཉིད་ཚ་བ་ནས་
 ཐག་གཅོད་དགོས་ན། ཐོག་མར་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་ལ་མཆན་ཉིད་ཡང་
 དག་པ་ཞིག་བཞག་ཏེ་རོས་ཟིན་གཅིག་གྱུར་ཡོང་དགོས་པ་དང་། དེ་དང་མཉམ་
 དུ་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་དང་སྒྲོབ་སྤྱིའི་གནས་བབ་ལ་དམིགས་ཏེ།
 གང་ཞིག་རྒྱས་པ་དང་གང་ཞིག་མི་རྒྱས་པ་ཡིད་ལ་ངེས་དགོས།

གསུམ་པ། ཡུལ་འབྲུག་སྒྲོབ་མའི་ཞིབ་འབྲུག་ཁ་ཚུགས་ལ་སྒར་ལས་
 ཞིབ་ཆ་ཐོན་དགོས། གྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲོབ་སྤྱི་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་
 འབྲུག་གླིང་གི་ཡུལ་འབྲུག་སྒྲོབ་མ་ལ་སྐད་བརྟུན་རིག་པ་དང་ལུ་རྒྱུས་རིག་པ།
 རིག་གནས་མའི་རིགས་རིག་པ་བཅས་ཞིབ་འབྲུག་ཁ་ཚུགས་གསུམ་ཡོད་ལ། སྒྲོབ་
 དཔོན་ཆན་ཚུར་གི་སྤྱབ་ཚུལ་དང་སྒྲོབ་ཆན་བཞོད་སྒྲིག་ལ་གཞིགས་ན། ད་དུང་
 སྒར་ལས་ངེས་གཏན་ཡོད་པ་དང་གཙོ་གནད་འབྱར་དུ་ཐོན་པ། བྱུང་ཆོས་མངོན་
 པར་གསལ་བར་འབད་དེ། གཅིག་ན་སྒྲོལ་རྒྱན་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་སྤྱབ་པ་དང་།
 གཉིས་སྤྱ་དུས་རབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་བསྐྱངས་ཏེ་དམིགས་པ་དུས་དང་བརྟུན་
 དགོས།

བཞི་བ། དངོས་གཞི་སྒྲིབ་མ་དང་ཞིབ་འཇུག་སྒྲིབ་མའི་དབྱིན་ཡིག་དང་
སྒྲིག་མཉམ་སྒྲིབ་བྲིད་ལ་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་འདོན་དགོས།

མིག་མུར། ལྷ་ལྷན་དུ་མའི་དབང་གིས་ཁྱང་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲིབ་ཟུ་ཆེན་
མའི་པོད་ཀྱི་ཤེས་ཆེད་ལས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲིབ་མ་དང་ཞིབ་འཇུག་སྒྲིབ་མའི་དབྱིན་
ཡིག་མང་གཞི་ཞན་པས། དངོས་གཞི་སྒྲིབ་མའི་ཚུ་ཆེད་རིམ་པ་བཞི་བར་སོན་པ་
ཅུང་ཅུང་བ་དང་། ཞིབ་འཇུག་སྒྲིབ་མ་ལ་ལས་སྒྲིབ་གནས་དབྱིན་ཡིག་ལ་ལྷན་ས་
མ་འཕྲོད་པས། མཐར་ཐིན་སྐབས་སྒྲིབ་གནས་འཛིན་ཡིག་ལེན་མི་ཐུབ་པའང་
ཡོད། དགེ་སྒྲིབ་ཁྲོད་དུ་སྒྲིག་མཉམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་བརྒྱལ་དུ་སྤང་ཆེད་ཅུང་དམའ།
པོད་ཁྲལ་སྒྲིབ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ལ་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་ཆེད་ལེན་མི་ལྷ་སྒྲིབ་སྤྱིར་བྱེད་
ན། དབྱིན་ཡིག་དང་སྒྲིག་མཉམ་གྱི་སྒྲིབ་གསལ་ཤུགས་སྒྲིབ་བྱེད་ནི་ལྷ་ཁ་ཆ་དགོས་
གཏུག་གི་དོན་ཅིག་ཏུ་ལྷུང་ཡོད་པས། དེས་པར་དུ་སྒྲིབ་ས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཏོན་
ནས་དམ་འཛིན་བྱེད་དགོས།

ལྷ་བ། དངོས་ཡོད་གནད་དོན་གལ་ཆེན་དང་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་
གཞུང་ཁྲུགས་ལ་ཡོད་འཛིན་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་མི་འདང་།

བཙུམ་བསྐྱར་སྒྲིབ་འབྱེད་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། པོད་ཁྲལ་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་དཔལ་
འབྱོར་མཁོགས་ལྷུང་དང་ནས་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱོད་བ་དང་། མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་
ལ་འཕྱར་སྤྲོད་ཆེན་པོ་བྱང་མོད། འཕྱར་སྤྲོད་དེ་དང་བསྐྱར་ནས་གནད་དོན་
གསར་བ་དང་གནས་ཚུལ་གསར་བ་མང་པོའང་བསྐྱར་མར་བྱང་། དཔེར་ན།
སྤྱི་ལྷན་རིག་གནས་དང་དེང་རབས་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲིབ། ཤོར་བརྒྱལ་ཅན་དང་
ཤོར་ཁྲིར་ཅན་གྱི་གནད་དོན། རྒྱ་ལ་འདོན་པེད་སྒྲིབ་དང་དེང་རབས་ཅན་གྱི་
འགལ་བ་ནི་ཞིབ་འཇུག་ལས་ཀ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་མོད། ང་ཚོའི་དགེ་ཞན་ལ་

ལས་སྒྲུབ་རྒྱུ་ལ་མཐོང་བྱེད་པ་དང་དངོས་ཡོད་ནི་སྤང་མེད་ཏུ་བཞག་པ་དང་།
ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐབས་བདེ་ཏུ་གསར་གཏོང་རང་བཞིན་ཆེན་པོ་མེད།

རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་རིག་གཞུང་བརྗེ་རེས་དང་མཉམ་ལས་ལ་ཕྱགས་སྒྲན་
བྱེད་དགོས།

ད་སྐབས། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ནི་རྒྱལ་སྤྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཤེས་རིག་ཅིག་
རུ་སྤར་རྟེ། སོ་གཉིས་རིང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སློབ་མོ་ཆོགས་འདུ་
ལན་གཅིག་ཆོགས་བཞེན་ཡོད་པ་དང་། ཆོགས་འདུའི་ཁེབས་རྒྱ་དང་མི་གངས།
ཆོགས་འདུའི་རྒྱ་ཚད་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་གི་རིག་གཞུང་གྲོས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་དོ་རྒྱ་ཡོང་
བ་ཞིག་རུ་སྤར་འདུག ཉེ་བའི་ཨོ་འགའི་རིང་ལ། བོད་ཞིབ་འཇུག་སློབ་གི་དག་
ཀན་ཨ་མེ་རི་ཁ་དང་ཁ་ཏ་ཏ། ཉི་ཉོང་། བལ་ཙོ་སོགས་ལ་འཆམ་འདྲིར་སང་བ་
དང་། སྤུན་རྒྱ་ལས་ཁྲུངས་ལ་མཉམ་ལས་བྱས་རྟེ། “ཙོ་ཏྲིག་ཡུས་ཏཱོ་ཆོན་སྤུ་
འཁྲུངས་ནས་ཨོ་དོ་100སོན་པ་དང་ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ལྷ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་
ཤེས་རིག་གི་ཨོ་འཁོར་ལྷ་བཅུ་ཕྱིར་དྲན་དང་འབྱུང་འབྱུར་སློབ་པའི་རིག་གཞུང་
གྲོས་མོལ་ཆོགས་འདུ”དང་། “མཆོ་འགག་ཚུགས་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཀྱང་མི་རིགས་
ཀྱི་སློབ་གསོའི་རིག་གཞུང་གྲོས་མོལ་ཆོགས་འདུ།” “སྐབས་གསུམ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་
མི་རིགས་སློབ་ལྷ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་བྱ་
བའི་རིག་གཞུང་གྲོས་མོལ་ཆོགས་འདུ།” “ཡུང་གོའི་གངས་ཀྱང་མི་རིགས་རིག་
གནས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་རིག་གཞུང་གྲོས་མོལ་ཆོགས་འདུ”སོགས་བསྐྱུས། འོན་ཀྱང་སྤུ་
ཐབས་བལ་བ་ཞིག་ནི། ཡུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ལྷ་ཆེན་མོའི་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་
ཞིབ་འཇུག་སློབ་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་རིག་གཞུང་བརྗེ་རེས་དང་མཉམ་ལས།
རིག་གཞུང་ཞིབ་འཇུག་བདེ་ཀྱི་ལས་ཀ་གཉེར་བ་མི་ལགས་པས། འདིའི་བདེ་ཀྱི་བྱ་

བར་ད་དུང་ཤུགས་སྒྲིབ་བྱེད་དགོས།

གསུམ་པ། གྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲོལ་བྱ་ཆེན་མོའི་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་
ལས་ཀྱི་འབྲུང་འབྱུང་།

སྒྲོང་ཁོ་གསར་བར་སླེབས་པ་ན། གྲུང་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲོལ་བྱ་ཆེན་མོ་ནི་ཕ་
ན་མེད་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་དུས་རིམ་གསར་བ་ཞིག་ལ་བསླེབས་ཏེ། སྤྱི་ལུགས་ཏུ
“211ལས་གཞི”དང་“985ལས་གཞི”ཁོད་ལ་ཁྱུགས། ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་
འཇུག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོལ་བཞུགས་ཀྱི་ཕྱི་ཕྱོགས་དང་“སྒྲོལ་བཞུགས་དེང་རབས་
ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཛམ་གླིང་ལ་དམིགས་པ། འབྲུང་འབྱུར་ལ་དམིགས་
པའི”འདྲེན་སྒྲིབ་བསམ་སྒྲུབ་ལ་སྒྲིབ་བཞུགས་ཏེ། སྒྲོལ་བྱའི་“འཛམ་གླིང་གི་རིམ་པ་དང་
པོའི་མི་རིགས་སྒྲོལ་བྱ་ཆེན་འཇུགས་སྒྲིབ་བྱེད་པའི”དམིགས་འབེན་ལྟར་རྩིས་ཀྱི་
བསྐང་བྱ་དུ་མའི་རིང་གི་དམིགས་འབེན་གཏན་ལ་སབ་བྱེད། དམིགས་འབེན་དེ་
ནི་“མིག་སྒྲའི་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་གམ་ཕྱོགས་ག་གེ་མོ་ནས་རྒྱལ་ནང་གི་
མདུན་གསུམ་སྤྱི་ཚུད་པའི་གོ་གནས་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཐོད་སྒྲིབ་བྱེད་ཆོག་
པའི་ཐོན་ཁུངས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་གསར་
བ་བཙལ་ཏེ། རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་ཚད་ལ་མཉམ་པའམ་དེ་ལས་བཟུལ་བར་འབད་
དགོས”པ་དེ་ཡིན། དམིགས་འབེན་དེ་མངོན་པར་འབྱུར་དགོས་ན་དུས་རབས་ཀྱི་
དགོས་མཁོ་ལ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་ཆོད་དང་ཐུན་པ། འབྲུས་སྒྲིབ་ཆོད་པའི་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་ཆེད་ལས་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆོད་དང་མི་རྩ་སྒྲིབ་སྤྱིང་མ་ལག་ཐུབ་པར་བྱས་ཏེ། གཅིག་
ན་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དངོས་དེ་ལྟར་ལ་ཐུད་པ་དང་། གཉིས་སྤྱི་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་

དངོས་ཡོད་དགོས་མཁོ་དང་བོད་ཁྱལ་གྱི་འབྲུང་འབྲུར་འཕེལ་རྒྱས་ཁོང་གི་མི་ལྔ་འི་
དགོས་མཁོ་ལ་སློབ་སྦྱོར་དགོས། ཞིབ་ཏུ་བརྗོད་ན་གཤམ་གྱི་བྱ་བ་འགའ་ལག་ལེན་
ཏུ་བསྐྱར་དགོས།

1. སློབ་ཆེན་མ་ལག་དང་མི་ལྔ་གསེས་སྤྱི་ལ་མཚུབ་སྦྱོར་བྱེད་པའི་བསམ་སློབ་
ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས། འདི་ནི་མ་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་དང་མཚོ་ཙི་ཏུང་
དགོངས་པ་དང་། ཉིན་ཞེ་ལེན་གཞུང་ལུགས། “མཆོན་བྱེད་གསུམ་”གྱི་བསམ་
སློབ་ལ་ཆེན་གྱིས་མཚུབ་སྦྱོར་འོག་ཏུ། འཕེལ་ལུགས་བབ་དང་བསྐྱར་བ་དང་
གསར་འབྱེད་གསར་གཏོད་བརྒྱད་ནས། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་སློབ་གསེགས་ནས་
གོང་ཏུ་སྐྱེལ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

2. གུང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་ཤུ་ཆེན་མོའི་རིག་པ་འཛུགས་སྐྱོར་ཁོང་གི་བོད་
ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཁོ་གནས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་གི་རྒྱ་
གནས་རྒྱལ་དངོས་དང་མཐུན་པའི་དྲུས་ལྷན་རིང་ལུང་གཉིས་ཀའི་དམིགས་འབེན་
ཞིབ་སྤྲུལ་གཏན་ལ་འབབས་དགོས།

3. སློབ་ཤུའི་“འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་མི་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ཤུ་སྟོབས་དང་
ལྡན་པར་སྒྱར་བའི”འཐབ་རྒྱས་ལ་སློབ་སྦྱོར་ནས། རྒྱས་བཞོད་ལུགས་དང་མཐུན་
པར་བརྟེན་ནས་དགེ་ཆན་གྱི་སློབ་རིམ་དང་སློབ་ཁྲིད་རྒྱ་རྒྱུད་རེ་མཐོར་བཏང་སྟེ།
2015ལོའི་སྟོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་དགེ་ཆན་སྟེད་ཀ་ཡན་ལ་པའོ་རྩིའི་སློབ་
གནས་ཡོད་པ་དང་། 90% ཡན་ལ་རྒྱའོ་རྩི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མའི་སློབ་རིམ་ཡོད་
པར་བྱ་དགོས།

4. སློབ་རིམ་མཐོན་པོ་ཅན་དང་ཡོན་ཆད་མཐོན་པོ་ཅན་གྱི་མི་ལྔ་ལྟལ་ཏུ་
བྱུང་བ་སྟོར་ཞིག་ནང་འབྲེན་བྱེད་པ་དང་། “སྟོར་ཞིག་ལས་པ་དང་སྟོར་ཞིག་མི་

ལས་པའི”ཙ་དོན་རྒྱན་འཁྲུངས་བྱས་ཏེ། སྤར་གྱི་སྤྱོད་བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུ་ལྟར་
འཕགས་དགེ་མཆན་ལ་ཤུགས་སྤོབ་བྱེད་པའི་ཞོར་དུ། ཞིབ་འཇུག་ཁ་སྤྱོད་གས་
ལེགས་པར་འདེམ་པ་དང་། གནད་འགག་གལ་ཆེན་གཏན་འཁེབས་བྱེད་པ།
ཞིབ་འཇུག་ལས་གཞི་གསར་བ་གསེས་སྤྱོད་བྱས་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སྤྱོད་ལྟ་
ཆེན་མོའི་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཆེད་ལས་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱོད་གནས་དང་ཅེར་མོན་པ་
ཞིག་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས།

5. མིག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལོངས་ནས་དར་རྒྱས་སྤྱོད་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པའི་གོ་
སྐབས་བཟང་པོ་དམ་འཛིན་བྱས་ཏེ། ཟུང་དབྱང་མི་རིགས་སྤྱོད་ལྟ་ཆེན་མོའི་ཐོད་
ཀྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་གྱིར་གྱི་སྤྱོད་ལེགས་སྤྱོད་ཆེན་དང་ཅེ་སྤྱོད་ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་
འབྲས་རབ་དང་རིམ་པ་དངོས་ཡོད་སྤྱོད་འབྲས་སྤྱོད་བརྒྱུར་དགོས།

6. དངོས་གཞི་སྤྱོད་མའི་སྤྱོད་ཆེན་བཞོད་གྱིག་བྱེད་སྐབས། “ཟང་གཞིའི་
ཤེས་བྱ་དང་ཟང་གཞིའི་གཞུང་ལུགས། ཟང་གཞིའི་བྱས་ཙམ་”ལ་ཤུགས་སྤོབ་བྱེད་
པ་ཙ་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་བརྒྱུད་སྤོབ་རིག་སྤྱོད་ཤིང་བྱས་ཏེ་སྤར་
སྤྱོད་ནང་བཞིན་སྤྱོད་མའི་རྒྱ་ཡིག་གི་རྒྱ་ཆེད་རྩེ་མཐོར་གཏོང་བའི་ཞོར་དུ། དབྱིན་
ཡིག་གི་སྤྱོད་ཁྱིད་ལོ་གསུམ་ནས་བཞི་ལ་མཆམས་མི་ཆད་པའི་ལས་ལ་འབད་དེ།
སྤྱོད་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྤྱོད་མའི་དབྱིན་ཡིག་རྒྱ་ཆེད་རྩེ་མཐོར་བཏང་ནས་རྒྱལ་
ཁབ་དང་ཐོད་ཁུལ་ལ་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་མི་ལྟ་འཛིན་ཐང་ཅན་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་དགོས།

7. ཡེ་ཤི་ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐབས། སྤྱོད་མར་ཐོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་གི་ཟང་གཞི་བརྒྱུད་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱས་ཏེ། ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཅུང་བཟང་
པོ་ཞིག་ཡོད་པར་བྱེད་དགོས།

8. པའོ་ཤིའི་ཞིབ་འཇུག་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱོད་རིག་